

МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ

материал на Жени Янева

20

специалност на фокус

В последните десет години специалностите в сферата на медиите и комуникациите привличат все повече кандидат-студенти. Това може да се обясни с растящата осъзнатост сред младите колко важно е да бъдеш информиран – както за най-актуалните новини в политиката, здравеопазването и икономиката, така и за предстоящите технологични развития и културни събития. Много младежи искат да се отдадат на каузата да комуникират послания с широка аудитория и се насочват към кариери в областите на журналистиката или на връзките с обществеността. Нужно ли е обаче да завършат Медии и комуникации, за да се занимават с тези професии? А какво трябва да знаят за академичната дисциплина, ако все пак искат да се отдадат?

Какво представляват медиите и комуникациите?

Медиите специалности могат да се различават значително по учебното си съдържание и методиката си на преподаване. Повечето от тях предлагат комбинация от теоретична и практическа подготовка, целяща изграждане на умения като медиен анализ, боравене с информационни източници и създаване на медийни материали. Често в тези курсове се набляга и на изграждането на обща култура в теми от обществено значение като вътрешна и външна политика, икономика, история и други.

Комуникациите са малко по-абстрактна научна дисциплина, простираща се отвъд пределите на медиите. Тя изследва човешкото общуване в най-различен контекст с цел развитието на социални и психологически знания, които да поддържат добрите отношения както в рамките на една организация, така и между нея и обществеността. Затова и завършването на комуникационна специалност дава възможност за развитие не само в медиите, но и в сферите на маркетинга, бизнеса, мениджмънта, образованието, политиката и дори развлеченията.

Медийните специалности могат да се различават значително по учебното си съдържание и методиката си на преподаване

Как протича следването най-често?

Медиите и комуникациите обикновено се изучават чрез комбинация от лекции, семинари и практически упражнения. В някои университети се провеждат и индивидуални консултации със студентите. Характерно за тези програми по целия свят е, че в първата година повечето модули са въвеждащи и теоретични. Това често разочарова студентите и ги кара да се чувстват, сякаш не са избрали правилната специалност за себе си. Причината за тази структура на обучението обаче е, че теоретичната основа е ключова за изграждането на необходимите практически умения.

В следващите две или три години от следването повечето университети предлагат възмож-

ност за специализация. Профилирането на студентите позволява и по-голяма застъпеност на практиката в учебната програма. Това обаче увеличава и натовареността - за разлика от първата година, когато изпитите най-често са под формата на тестове, през следващите студентите имат повече есета, презентации и проекти за създаване на журналистическо или рекламно съдържание.

Медии и комуникации в България или в чужбина?

Най-голямата разлика между образованието по медии и комуникации в България и в чужбина е разделението, което българските институции правят между журналистиката и връзките с обществеността. Докато в Западна Европа студентите често могат да се запознаят и с двете дисциплини, преди да преценят в коя да специализират, в България това решение трябва да се случи още преди кандидатстването. За

сметка на това студентите у нас имат повече възможности да практикуват бъдещата си професия по време на обучението си (дори като изключим факта, че бакалавърът им продължава с една година по-дълго от този в Западна Европа). Предметите, концентриращи се върху създаването на публицитични или рекламни материали, са значително повече тук отколкото в западните учебни заведения.

Друг плюс на българското образование по тези дисциплини е, че почти всички преподаватели имат завиден опит в професиите, за които подготвят студентите. На Запад е много по-често срещано медиите и комуникациите да бъдат представяни от гледната точка на човек, който най-вече ги е изследвал. И разбира се, това не е непременно нещо лошо, но със сигурност би било по-ползено на студентите, искащи да се занимават с академична дейност, отколкото на тези, желаещи да участват в света на медиите и комуникациите от първо лице.

Класации на български и чуждестранни университети

Поради големите разлики в преподаването на медии и комуникации в различните университети разчитането на класации не е препоръчително. Най-добре би било да се запознаете с учебните програми на институциите, от които се интересувате, и да направите избора си на базата на приоритетите ви за бъдещото ви обучение. Въпреки това ранглистите могат да ви улеснят в намирането на реномирани учебни заведения, с които да започнете проучването си. Затова в този материал поместваме топ 7 на университетите в България и света в направлението.

Място	Университет	Град
=1	Американски университет в България	Благоевград
=1	СУ „Св. Климент Охридски“	София
=2	Университет по национално и световно стопанство	София, Хасково
=2	Университет по библиотекознание и информационни технологии	София
5	Нов български университет	София
6	Шуменски университет	Шумен
7	Великотърновски университет	Велико Търново

Направление:

Обществени комуникации и информационни науки

Източник:

Рейтингова система на висшите училища в България (2021)

В световната класация веднага се забелязва засиленото присъствие на САЩ в челните позиции. И това не е изненадващо, като се има предвид, че медиите и комуникациите се оформят като академична дисциплина именно в тази държава. Интересно е, че и в България Американският колеж в Благоевград оглавява ранглистата по предмет (редом до Софийския университет). Този факт като че ли подкрепя добрата репутация на американските университети в дисциплината.

Българските институции правят разлика между журналистиката и връзките с обществеността

За да получите качествено образование по медии и комуникации обаче не е нужно да се насочвате към същото американско образование. Съдейки по класацията на QS, подготовката в Холандия и други западноевропейски страни е също толкова добра. В Софийския университет пък специалностите Журналистика и Връзки с обществеността имат дългогодишна история, позволила развитието на доказано успешни за кариерна реализация методи на обучение.

Място	Университет	Държава
1	University of Amsterdam	Нидерландия
2	University of Southern California	САЩ
3	The London School of Economics and Political Science	Великобритания
4	University of Texas at Austin	САЩ
5	Stanford University	САЩ
6	Nanyang Technological University	Сингапур
7	New York University	САЩ

Направление: Communication & Media Studies
Източник: QS World University Rankings (2021)

Стажовете по време на обучението

Медиите и комуникациите стават все по-конкурентна среда, затова е важно всеки студент да се възползва от възможностите си за стаж още по време на следването. Предимство на чуждестранните университети в това отношение е, че те често си партнират с компании с цел да улесняват следващи-

те в намирането на практикантски позиции. В България студентите в повечето случаи сами трябва да се свързват с медиите и агенциите, в които искат да стажуват, и да уговарят условията си на работа. Поради тази причина стажовете им са основно неплатени.

Умения и качества, необходими за следването на медии и комуникации

Противно на широкоразпространеното схващане, че на човек му е достатъчно да пише добре, за да се занимава с медии и комуникации, най-същественото умение за бъдещите студенти всъщност е медийната грамотност. Те трябва да са способни да консумират съдържание критично и да правят изводи относно целите, с които е създадено, и влиянието, което може да окаже върху реципиентите. Голяма част от упражненията в тези дисциплини включват именно аналитичен подход с наличната информация, затова на първо място трябва да се уверите, че разбирате значението на медийната грамотност и прилагате методите ѝ в ежедневието си.

Какво точно мога да работя, ако завърша медии и комуникации?

- Журналист
- Редактор
- PR
- Рекламен директор
- Медийен специалист
- Експерт пазарни прогнози
- Мениджър социални медии

Нужно ли е да завърша Медии и комуникации, за да се развивам професионално в сферата?

Докато специалностите в тази сфера дават дълбочено познание относно същността и историята на медийните среди, уменията, които развиват у студентите, не са по-различни от тези във всяка друга хуманитарна дисциплина. Много известни журналисти например са завършили специалности като Политология, Право, Социология и Филология. И това е така, защото програмите по Медии и комуникации не покриват тези направления достатъчно изчерпателно, за да може човек информирано да представя свързани с тях въпроси пред широка аудитория. В крайна сметка всеки кандидат-студент трябва да прецени сам как би предпочел да прекара бакалавъра си - в опознаване на специфична тема на интерес или в обща подготовка за бъдещата си кариера.